

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A Csokonai-körről.

A „Debreczen“ számára írta: **Dr. rst.**

A fővárosi sajtó egy részében szinte hagyományá lett, hogy erős támadást intézzen a Tudományos Akadémia vagy a Kisfaludy-Társaság ellen, amikor ezek a tudományos és irodalmi testületek évi nagygyűléseiket és egyuttal beszámolóikat tartják. Ez a szokás átragadt a vidéki, így a debreceni sajtóra is; mindnyájan emlékezhetünk azokra a gunyos vagy legalább kicsinylő megjegyzésekre, amelyekkel egyik-másik debreceni lap kísérte a Csokonai-kör közgyűlését.

Mi nem akarjuk ezt a szokást követni, nem tagadjuk ugyan, hogy néha a Csokonai-körre is ráfér egy keményebb kritikai szó, de most, midőn a Csokonai-kör közgyűlést tartott és midőn a közgyűlés lefolyását lapunkban bővebben ismertetjük, másképp akarunk megemlékezni a Csokonai-körről.

Gondolatainkat ahhoz a gyö-

nyörű beszédhez fűzzük, amelyben Szávay Gyula, a kör főtítkára, ez az istenáldotta költői lélek, ez az aranszajú szónok, jelentést tett a Csokonai-kör mult évimunkásságáról. Vele együtt a Csokonai-kört mi is Debreczen egyik legfontosabb, legnagyobb hivatású társadalmi alakulásának tartjuk, amelynek szinte elé sem tudjuk sorolni feladatait és kötelességeit.

A Csokonai-körnek nemcsak annak a nagy költőnek, Debreczen fő büszkeségének, a megható sorsu Csokonainak kell az emlékéit hiven őriznie, életének adatait összegyűjteni, műveit terjeszteni, hanem a Csokonai-körből kell kiindulni minden eszményibb törekvésnek, amelyekkel Debreczen tíz meg tízezer lakosában a szép iránti érzék növelhető, a nemzeti irodalom megbecsülése és a magyar nyelv szeretete fokozható.

S ha jó indulattal tekintjük a Csokonai-kör működését, meg fogjuk vallani, hogy a Csokonai-kör tudatosan halad rendeltetése útján

és hogy igyekeznek korlátolt erejéhez képest célját megvalósítani.

Ha a Csokonai-kör működéséből csak néhány mozzanatot ragadunk is ki, akkor is mindenki csatlakozni fog a mi méltányló felfogásunkhoz. A Csokonai-kör az utóbbi években kétszer is rendezett olyan irodalmi ünnepet, amellyel Debreczen magára vonta egész Magyarország figyelmét, amikor Debreczenben dobant meg a magyar irodalom szíve. A debreceni színház kezdetének és Csokonai halálának százados évforduló ünnepét értjük, amelyek közül az első 1905-ben, a másik 1906-ban tette elevenné Debreczen irodalmi életét és amelyek nyomán becses irodalmi alkotások jöttek létre.

E mellett hadd mutassunk reá azokra a művészi kivitelű emléktáblákra, amelyekkel Debreczen történeti és irodalom történeti házait, helyeit megjelölte és ékesítette. A Csokonai szülőházának megjelölése, az első debreceni magyar színpadra a Fazekas Mihályra, Petőfi Sán-

Modern irodalmi törekvések.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Írta: Szávay Gyula.*

Zugó aradatában az életbevágó mindennapi dolgoknak, melyek a társadalom, a politikai közélet és a kenyérkereset zajos mezőin leforgalják az embereket, — eszményi rendeltetése az irodalmi és közmiveldési társaságoknak, hogy az eleven élet össze-vissza nőt sűrű erdőben alkalmazkodó szerénységgel talajt és napot keressenek a gyökerekből felsarjadó gyengéd hajtásoknak és ahol csak lehet, virágfűzrel ékítsék a gubancos erdők homlokát s virággal fedjenek be a törzseken sok csonka sebet.

Viharos idők meg-megtépik ennek a virágos folyódnak fűzését, a fejsze és fűrész be-beálló munkaszakában szem nem figyelni bimbózásait, a hétköznapok napszámosa fásult fáradtsággal halad el mellette, de vihar után is jön egy-egy csendes, napos óra, fejszének, fűrésznek is meg van a maga pihenője s hétköznapok sokaságára esik egy-egy vasárnap s ezt a napsugaras, csendes lelki vasárnapot és példázza szerényen illeszkedő virágaival az irodalmi társaságok munkássága.

* Szávay Gyula, mint a Csokonai kör főtítkára e nagyértékű irodalmi fejtegetést elmondta a kör vasárnapi közgyűlésén.

Az élet és megélés nagy realizmusában körülöleli az idealizmust és annak örök szemérmét, a „szép“-et s hitet és gyönyörűséggel áll szolgálatába. Keres eszközöket, emel kilátókat és ott fest, magvaráz színéket, hangulatokat, hogy ezt a hitet és gyönyörűséget érezze más is, többen és többen.

Ez lehet az ily társaságok eszményi rendeltetése és a talaj által megokolt lépésekkel igyekeznek azt megközelíteni minden ilyen kor. Igyekeznek a Csokonai kör is. A világ szomjazza az idealizmust, felfrissül és megerősül tőle, de nem ér a utánamenni, helyébe kell hát vinni, mikor pihenő percei vannak. Ezt türi és hálás is érte, mert fogékony reá.

Ilyen irányuak az irodalmi és közmiveldési alakulások programjai, ilyen a miénk is.

Igyekezünk fentartani az idealizmus kultuszát. Keressük a „szép“-et; megtalált virágait csokorba kötjük s hívjuk az érdeklődőket, hogy nézzek meg és gyönyörködjenek is benne. Akik, hasonló munkában fáradoznak, eléje megyünk a széplelkű embereknek s karonfogva segítjük hogy kitűzött céljaikhoz elérhessenek.

Járunk a kövek között és arany betűkkel írjuk a falakra emléket régi nagyoknak, örökkévalóknak.

Járunk a temetőben, virágos kézzel, gondolatok lélekkel és társalognán a borongó

multból felénk sugárzó szellemekkel, előhívjuk a sírból a halhatatlanokat, kőből és érből faragott oltárokon tüzet gyújtunk tisztelőknak.

Annak pedig, kinek nevét cimünkben viseljük, ki védője és koronája eszményi törekvéseinknek, összegyűjtjük élete forgását, írásait, szétszedett, begyűjtött elemekből összerakosgatjuk, felépítjük egész eleven lényét, amilyen lehetett, ahogy élt, érzett gondolkozott.

És műveiről verjük, takarítjuk a feledés porát, mert ezeknek a műveknek joguk és rendeltetésük, hogy ragyogjanak s megújuló nemzedékek lelkeiben újra eljenek.

Ez általánosabb és különösebb kötelességeinken kívül van még egy, melyről nem feledkezünk meg.

Az idealizmusnak és a szépnek, bárha e világszép eszmének egyforma gyermekei az egész emberiség felett lebegő istenségnek, — nemzetesaladonként valami sajátos egyéni jegye van.

A magyar lélek mélysége, egyszerűsége, csendessége másként ringatja lelkének ezt a magzatát, mint más nemzetek a magukét.

A mi szerény körünk érzi rendeltetésének azt az elemét is, mely őrszolgálatra készíti a magyar lélekszolgálat szerint való szép és eszményi mellé.

Irányzatok fejlődnek, kétségtelen művészi magaslaton állók, melyek az eszményi

Halász Nándor

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-órákban. DEBRECZEN, Piac-utca 24. szám. Fehérlő-szálloda épület.

dorra, a Rákóczi szabadságharcra emlékeztető táblák mind beszédesen hirdetik a Csokonai-kör kegyeletét és szépérzékét, amelynek ékes szószólója az a nagyobb szabású szobormű, amellyel a Csokonai-kör a debreceni Fűvészkönyv emlékéért akarja felújítani.

De a Csokonai-kör nemcsak a multa függesztette tekintetét, hanem a jelent is kellő figyelemben részesítette. Bizonyítja ezt a fiatal tehetségeknél az a hosszúsora, akik a Csokonai-kör égisze alatt bontottak költői vagy írói szárnyat Szabolcska Mihálytól kezdve Farkas Imrén és Oláh Gáboron keresztül egész Kuti Sándorig.

Sok mindent fölemlíthetnénk még a Csokonai-kör üdvös alkotásából és hasznos intézményeiből és bizonytalán még sokkal többre volna képes a Csokonai-kör, ha élénkebb érdeklődés és áldozóbb pártfogás kísérné nyomdokait, ha tagjait nem százával, hanem ezrével számlálhatná. Hogy ez minél előbb valóra váljék, azzal a kivánsággal bocsátjuk most nyári pihenőjére a Csokonai-kört.

Politikai hírek.

A horvát válság. Félhivatalosan jelentik, hogy gróf Pejaševich horvát bán — dacára a betegségének — holnap Budapestre érkezik. Vele jön Nikolics Vladimir belügyi osztályfőnök és mindketten még a holnapi nap folyamán megjelennek Wekerle Sándor miniszterelnökkel, hogy a horvát válság ügyéről tárgyaljanak a kormányelnökkel.

szépnek lelkünkbe lenyomott képét — talán még szebbé akarván tenni — meghamisítják, meleg tekintetű, piros-pozsgás, mosolygó magzatunkat — magyar zamatból idegen illatszerekkel kifürdetik, családfejéről leszakítják.

Hivatást és rendeltetést érez magában ez a kör, hogy a téren a magyar hagyományok őrzője legyen, s tiszteletreméltó multtal itt élt nagyjaink emlékéhez támaszkodva, megvesse lábát az irodalom nemzetietlen művészkedéseivel szembe, tart karokat mutatva a velünk együttérzőknek, ide törekvőknek. Megillet minket — akármily szerények legyenek is erőink és eszközeink — megillet ez a diszes szerep, mert a keleti szabad síkság ezerévi óta itt őrtálló magyarsága öntudatlan is őrzője érzésben, gondolkodásban, maga hozzátartásában annak, ami hamisítatlan magyar és kell is hogy az maradjon.

Meg volt ez a jelentősége régebben is Debrecennek, az irodalomtörténetbe fel van véve nem egy adat róla s csak öröklött jogainkban maradunk, ha a magyar Génusz-nak erős várat rakunk azon a földön, melyen egyebek közt Csokonainak, Petőfinek, Aranyak őrizték nyomdokait. Mikor ezekre a szent nyomokra és nyomdokokra gondolunk, szívünk megtelik édes büszkeséggel s úgy érezzük, hogy nagyon erősek vagyunk és nagyot is fogunk tenni. Ereinkben ennek a hatalmas városnak vért érezzük lüktetni, vezető szellemekül emelkednek elénk a mul-

A vasutas javaslatok.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 24.

Negyed tizenegykor van a megnyitás. Hihetetlenül kevesen vannak jelen, mintha minden nap többen maradnának otthon. Az elnöki székben Návay Lajos ül, napirenden a vasutas javaslatok vannak.

Návay Lajos alelnök nyitja meg az ülést. Bemutatja a főrendiház átiratát, az el-ogadott törvényjavaslatokról.

Következik a kvóta deputáció megválasztása. Titkos szavazás útján megválasztják a következő tagokat: Földes Béla, Hoitsy Pál, Mérey Lajos, Szabó Kálmán, Ugron Gábor, gróf Zichy Vladimir függetlenségét, Nagy Ferenc, Széll Kálmán alkotmánypártit, Rakovszky István néppártit, Urbanics Ferenc horvát képviselőt.

A szavazás rendkívül lassan megy. Nincsenek százan, hiába szól a sok villamos csengő, meg a telefon. A jegyző hihetetlen lassúsággal olvassa a névsort, csak hogy összegyűljön valahogy a száz név.

Nagy nehezen mégis elvégzik a szavazást. Az összeszámlálás miatt az elnök öt percre felfüggesztette az ülést. Azután kihirdette az eredményt, amely szerint a fent jelzett képviselőket választották meg a kvóta-küldöttség tagjaiul. Összesen 104 szavazatot adtak be, de ezek közül egy üres volt.

A szavazás befejezése után áttértek a vasutas javaslatokra.

Kraszogeovics Gyuró rövid horvát beszédében azt fejtegeti, hogy a nyelvkérdést csak regnikoláris küldöttségben lehet és szabad elintézni.

Zagorácz István hibáztatja, hogy egyáltalában felvetették ezt a kérdést. Hosszu horvát beszédben polémizál egyebek közt a Sztéryni általt képviselt állásponttal.

Egyház és iskola.

Öt tanyai iskolát felállítanak. A tanyai iskolák felállítása dolgában Halász

Ferenc min. osztálytanácsos közbenjöttével értekezlet volt legutóbb a városházán. Ez értekezés eredményéhez képest a tanács tegnap elhatározta, hogy a tíz államsegélyes tanyai iskola közül ötöt még a nyár folyamán felállít. Egyik iskola Ebesen lesz, a vasuti megálló melletti dűlőuton, a pályatesten túl, özv. Tóth Lajosné földjén, melyért tulajdonosa 1080 koronát kér. A másik Nagy-cserén, a vámospécsi ut ment levő 2 holdnyi városi földön. A harmadik Szepesen, a negyedik Kishegyesen, az ötödik a Pacon. A harmadik iskolára Kenyeres Károly, a 4-ikre Riekl Géza, az ötödikre dr. Megyery Pál adnak földjükon egy-egy holdnyi ingyen telket. Az iskolák szeptemberben megnyílnak.

Az iparostanonciskolák

tanítótestületeinek országos egyesülete.

Debrecenből kiinduló mozgalom.

A magyar ipar érdekében.

— június 25.

(Saját tudósítónktól.) Dóczy Gedeon, Vántsa György, Pólya Mihály, Almásy Károly, Lévy Imre, Dobrossy István és Jámbor Kálmán aláírásával felírt ment szét tegnap Debrecenből Magyarország valamennyi iparos tanonciskolája tanítótestületének. A felhívás célja: országos egyesületbe tömöríteni a fenti iskolák tanítótestületeit.

Ez tényleg országos érdek, ha megmondjuk, hogy az ország különböző vidékein izolálta működő erők, tömörülés esetén, mily egyöntetű oktatási eljárást, a magyar ipar s a magyar iparosok érdekében mily hatásos propagandát tudna teremteni.

Az előkészítő bizottság javaslatot is dolgozott ki az egyesülésre vonatkozólag. A javaslatot azzal küldte meg a társtestületeknek, hogy észrevételeiket tegyék meg. Az észrevételek beérkezése után aztán hozzá lehet fogni az alapszabálytervezet kidolgozásához.

Az iparos tanonciskolák országos szervezetének megújítása, újra szerkesztésénél hatna az orsz. egyesület oda:

a) hogy oly ifjak lépjenek az iparos

tán egyszerűség jötermészete nem egy az az egykedvűséggel s a lelki pusztasággal.

Ez azonban csak közbevetett mondat legyen, köztünk marad; nincs is fulánkja semmi, épen csak olyan, mint mikor az ember valakire, akiről tudja, hogy jóbarátja, de aki őt szórakozottságában észre nem veszi, nyájias feddével ráköszönt. Vannak az életnek egyes apróságai, embereknek bizonyos tipikus sajátosságai, melyek magukra vonhatók elhamarkodott kritikáját a frissen itélőnek, a más egyéniségűnek, a türelmetlenkedőnek. Körünk azonban ez állásponttól és felfogástól távol áll, látja, hogy a baj — mint mondani szokás — jóindulatu s így biztos benne, hogy maga a természet fogja meggyógyítani, nekünk csak arra kell vigyáznunk, hogy a levegő-kura sétautain üde pihenőkkel, árnyékos, dalos, sugallatos ligetekkel várjuk a gyógyulót, ahol jól esik neki körünkben lennie.

Azzal, hogy széles körökben velünk még nem törődnek, azzal mi nem törődünk s épen feladataink egyikének ismertük fel azt is, hogy a közönyösség ránk néző aluszékony arcát, egykedvű tekintetét érdeklődésbe elevenítsük át s azt az erős szívet és nyugodt lelket, ami mögötte pihen, s mely termékenysége szendergő erőt, érett fejlődésének összhangzó színeit gyűjti, — a mi világnaknak meghódíthatassuk.

Földbirtokosok és szőlőbirtokosok figyelmébe!

Az őszi idényre az összes MŰTRÁGYA félék eladását megkeztem.

Klár Andor

kereskedelmi és bankiroda Debrecen. Miklós-utca 23. s szám

A „Hungária Műtrágyagyár r.-t.“

Hajdu és Bihar megyei kirendeltsége.

564

pályára, akik az elemi iskola I—VI. osztályát elvégezték;

b) az iparos tanonciskolák tananyagának, tantervének, a tanítás idejének és a tantervben felvett tananyag célszerű beosztásának megállapításánál értékesíthetné az alakítandó orsz. egyesület azokat a tapasztalatait, melyeket e téren évtizedeken át gyűjtött;

c) az iparos tanonciskolai tankönyvek anyagának összeállításánál, az alakítandó országos egyesület, felemelhetné szavát és az iparos oktatás érdekében e téren is hasznos szolgálatot tehetne.

d) hogy az iparos tanoncok rajztanításának intenzívebb tétele tárgyában keresne utat és módot az alakítandó orsz. egyesület arra, hogy ezen egyetlen kapocs által az iparos tanonciskolák közelebb hozassanak a műhelyekhez.

4. Hasson oda az alakítandó orsz. egyesület, hogy az összes hazai iparos tanonciskolák a szakismeretek mellett közzítsék elő az iparos tanulókat a társadalmi életre is. Ebből a célból készítsen az iparos tanonciskolák kebelében létesítendő tanonc Otthonok részére egy oly alapszabály tervezetet, melynek alapján szervezendő Otthonok megkedveltségek azokkal a szívet-lelket nemesítő szórakozásokat s ez által vonja el őket a téves alapon álló szakegyesületektől s teremtsen a tanoncokban oly egyesülési közszellemet, mely érzelmei megnyilvánulásában hazafias és vallásos, tetteiben pedig önzetlen és emberlárását szerető.

5. Végre, a mi a dolog természetéből önként következik és a mit majd az ily alapelvek mellett nevelt magyar iparos társadalom maga önként is megad; indítsa mozgalmat az alakítandó orsz. egyesület az iparos tanonciskolai tanítók anyagi helyzetének javítása és biztosítása tárgyában is.

Városháza és vármegye.

Képviselőválasztók névjegyzéke.

A város középponti választmánya, a képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott felszólalások tárgyalása véget julius hó első napjaiban, valószínűleg 2-án, Kovács József polgármester elnöklése mellett ülést tart.

A jog- és pénzügyi bizottságnak tegnapra hirdetett ülése elmaradt, mert a zárószámadás felülvizsgálatára kiküldött albizottság még nem fejezte be munkálatait. Emiatt szenved halasztást a bizottsági közgyűlés is.

A közgyűlés elhalasztása. Ugy volt, hogy a város törvényhatósági bizottsága ma tartja meg rendes közgyűlését. Mivel azonban a föltétlenül tárgyalandó ügyek egy része még nincs kellőleg előkészítve, a közgyűlés máról elmaradt s e héten aligha is tartják meg.

A zárószámadás s a gazdasági bizottság. A gazdasági bizottság vasárnap délelőtt Tóby Elek dr. elnöklése mellett ülést tartott, melyen a zárószámadást általánosságban helyesnek mondta ki. A bizottság, a polgármester és Király tanácsnok elaborátuma alapján kimondta, hogy a városi ménes nem veszteséges vállalat s éppen ezért továbbra is fentartandó.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENÉL**

A Csokonai kör évi közgyűlése.

(Thuly tiszteleti tagsága. — A választmány kiegészítése. — Új köri ügyész.)

— június 24

(Saját tudósítónktól.) A Csokonai kör, városunk előkelő irodalmi egyesülete vasárnap délelőtt évi közgyűlést tartott a Csokonai-házban, Géresi Kálmán elnöklése mellett. A kör tagjai az idén nem mutattak akkora érdeklődést az évszázó közgyűlés iránt, mint például tavaly. Ennek egyik oka az az idén nagyon kitolódott.

A gyűlés egyetlen eseménye a főtítkári jelentés volt. Ezt a remekbe készült jelentést, — melynek általános része lapunk más helyén olvasható — sűrű és zajos helyesléssel, éljenzéssel kísérte a hallgatóság. — Egyebekben a választmány tagjai a régiiek maradtak, Varju János, a jeles esztétikus, Oláh Gábor, a kiváló poéta és Kun Béla, az őket lelkesen támogató kis gárda minden küzdése dacára, nem juthattak be a választmányba.

Részletes tudósításunk a következő:

Géresi Kálmán elnök 11 óra után pár perccel nyitotta meg a közgyűlést, melyen összesen huszonhat tag jelent meg. Az elnök megnyitó beszédében megemlékezett pár szóval arról, hogy Debreczenben épen az utóbbi tíz-husz évben tartották a legtöbb irodalmi vonatkozású ünnepet. Ennek okát abban látja, hogy városunk a tizennyolcadik század utolsó s a mult század első évtizedében élte irodalmi s tudományos virágkorát.

Szávay Gyula főtítkár terjesztette elő azután a választmány évi jelentését, melyet egyhanguan tudomásul vettek. Elhatározta egyben a közgyűlés, hogy a gyönyörtien szövegezt jelentést az évkönyvben teljes terjedelmében kinyomatja.

A kör mult évi működése.

A kör öt felolvasó estét tartott a mult évben. A körnek négy tagja verses könyvet adott ki, három tagja pedig szinpadí művet írt. Ez utóbbiak közül méltó s nagy sikert aratott Debreczenben is a Szávay „Szép Honk”-ja. Részt vett a kör a Boeckay-ünnepnek s az ország különböző helyein rendezett nagyobb szabású irodalmi ünnepségeken. Megnyitott végre tavaly a Csokonai-ereklyetár a Csokonai-szoba is. Elkészítette a kör a most ősszel tartandó fűvészkönyv-émlékünnepets akciót akart indítani a debreceni egyetem érdekében is. Meghalt a kör tagjai közül Szilágyi Károly ügyész és Vályi Nagy Gusztáv.

A pénztári számadások szerint a kör vagyona az 1906. december 31-én 43,210 koronára 56 fillér volt. Ebből a betétek 39,700 koronát tettek ki. A kör alapítványi gyűjtéseinek összege 13,495 korona. A pénztári maradvány tavaly 820 korona volt. A számvizsgálók a pénztárt s a számadásokat többször átvizsgálták s mindig rendben találták. A közgyűlés a pénztárosnak s a számvizsgálóknak köszönetet mondott, jelentéseiket tudomásul vette.

Elfogadta továbbá az 1907-ik évi költségelirányzatot is, mely a tavalyi kereteken mozog.

Elismerés dr. Thaly Kálmának.

Géresi Kálmán előterjesztésére a közgyűlés Thaly Kálmánt egyhangú lelkesedéssel a kör tiszteletbeli tagjául választotta, az elnökséget bizván meg, hogy a diszoklevél elkészítéséről s annak küldöttség útján leendő átadásáról gondoskadjék.

Választások.

Végül a választásokat ejtették meg. Arvay Béla dr. helyére dr. Körössy Kálmánt választották meg ügyésszé, dr. Dóczy Emil

lel szemben. Körössy 19, Dóczy 7 szavazatot kapott. Számvizsgálókká egyhangulag Lőfkovits Arthurt, Márton Imrét és Zoltai Lajost választották meg újból.

Választmányi tagok lettek: dr. Baresa János (26 szóval), dr. Boldizsár Kálmán (26), dr. Ferenczy Gyula (26), Szathmáry Zoltán (26), dr. Tüdős János (26), K. Tóth Kálmán (25), Hamar László (23), Vecsey Imre (18), dr. Dóczy Emil (15) és Zádor Lajos (14) szóval. Varju János, a jeles esztétikus 11, Oláh Gábor, a kitünő poéta 10, Kun Béla dr. 6 szavazatot kapott.

A nagyon esős közgyűlés déli fél 1 órakor ért véget.

Gyilkosság Hajduszoboszlón.

Agyonverték társai.

Halálos verekedés.

— június 25.

(Saját tudósítónktól.) Véres esemény történt tegnapelőtt a szomszédos Hajduszoboszlón. Egy gyilkosságról van szó, melyet ismét a legényvirtus eredményezett. Ugy látszik ez a virtus, mely fokosokkal, suhánkokkal dolgozik és borzalmasabbnál borzalmasabb eredményeket produkál, csak nem akar kivésni a paraszt legényekből. Hiába a törvény keményen sújtó paragrafusai, hiába minden bünyefitő eljárás az ilyen gyilkosságok száma nem hogy fogyna, hanem még folyton szaporodik.

Az eset részletei a következők:

Kiss András hajduszoboszlói fiatal legény-embert szombaton reggel hatalmas vértócsában holtan találták a város szélén. A szerencsétlen legény testét és fejét mely sérülések borították, melyek valószínűleg erős botütésektől származtak.

A csendőri nyomozat csakhamar megállapította, hogy a legény véres verekedés áldozata. Megelőző este több társával koresmázott, valószínűleg ezek a társai verekedés hevében ütötték le a szerencsétlent.

A debreceni ügyészség a vett távirati értesítés után nyomban elrendelte a hulla felboncolását és a vizsgálatot. A központi vizsgálóbíró kiszállt a helyszínre Láng törvényszéki orvos társaságában a boncolás megejtése végett. A boncolás megállapította, hogy a legény erőszakos behatás folytán, koponya repedés következtében halt meg.

A vizsgálat, valamint a tettesek utáni nyomozat nagy erővel folyik.

Sikkasztó rendőrtisztviselő.

Az áruló levél.

Nagy Sándor Kolozsváron.

— június 24.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnapi számmunkban megemlékeztünk már arról, hogy a debreceni rendőrség hivatalnok karának egy igen ambiciós tagja, Nagy Sándor díjnok kihágási pénzek elsikkasztása után megszökött a városról.

A vizsgálat a sikkasztások ügyében széles mederben indult meg. A megejtett rovanosolás eredménye még mindig nem teljes. Annyi már meg van állapítva, hogy az elsikkasztott összeg felülhaladja a háromezer koronát. Körülbelül 3100 korona az a pénz, melyet Nagy Sándor 1906. októberi kezdettel elsikkasztott és amelyekről hamis nyugtákat állított ki.

Ebből az összegből, mint hivatalfőnöknek, dr. Boldizsár Kálmán h. rendőrkapitány terhére mintegy 2700 korona, míg Vég Gyula főkapitány terhére 400 korona esik

Kartelen kívüli parkettgyár és gőzfűrészes

STEINER és FRAENKEL Kolozsvár pályaudvar. 368

cirka. Ugyanis még a múlt év ősszén Bol-dizsár Kalmán szabadságon volt, addig Vegh Gyula főkapitány vezette a büntügyi osztályt is, így erre az időre eső, Nagy Sándor által elsikkasztott összeg az ő terhére megy.

Mert úgy áll a dolog, hogy a várost Nagy sikkasztásával ért kárt alighanem Nagy Sándor főnökeinek kell megtéríteni, ha csak valamely alaptól fedezetet nem találunk a kár megtérítésére.

Nagy Sándort tudvalevően országosan körözik. Ez a körözés kiterjed egész Euro-pára és különösen a kikötő városokra, hol erősen szemmel tartják az utazókat.

Tegnap már érkezett is Hamburgból távirat a rendőrségre, hogy ott valamely Nagy Sándor nevű, magyar illetőségű ember ha-jóra kelt Amerika felé, azonban később a távirat váltások nyomán kiderült, hogy ez még 21-én átkelt és nem a debreceni Nagy Sándor, amennyiben teljesen elütő személy-leírásu.

Sokkal nyomravezetőbb a székesfehérvári rendőrség értesítése, mely azt tartal-mazza, hogy bár ott nem találták Nagy Sándort, de egy fontos nyomra akadtak. Ugyanis Nagy Sándornak él ott egy rokona, Besseneyei Ferenc, kinek Nagy levelet inté-zett, hogy Kolozsváron van és ott is fog tartózkodni egy da-ab ideig.

A debreceni rendőrség nyomban táv-icatót intézett a kolozsvári rendőrséghez, hogy Nagy Sándort azonnal tartóztassák le és szállítsák a debreceni ügyészség foghá-zába.

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETÉNÉL.**

A bősziorményi léghajó katasztrófa

A léghajó-kosár titka.

Három sebesült meghalt.

— június 25.

(Kiküldött tudósítónktól.) A hajdu-bősziorményi léghajó katasztrófa részletei és ténykörülményei csak most napok múltán tűnnek elő teljes borzalmasságukban. A léghajó eredete felől azoaban a homályt és a titokzatosság fátyolát mindeztideig nem tudták fellebbenteni.

A tegnapi folyamán mindazon-által egy kis fénysugár vetődött a titokzatosság sötétségébe, mely az egész katasztrófát körülveszi.

Feltétlen bizonyossággal lett megállapítva ugyanis tegnapi, hogy a léghajón még a szerencsétlenség pillanatában is volt kosár, mely azonban az explozió alatt szintén elégett. Ebből a körülményből ön-ként következik, hogy az oly óriási szerencsétlenséget okozó ballon ren-des léghajó volt, melyen emberek, vállalkozó szellemű egyének tettek vakmerő légutazást, mely azonban, több mint valószínű, hogy megindító, borzalmas tragédiával végződött.

Tág tér nyílik itt a feltevésekre, hogy kik voltak a léghajó szeren-csétlenül járt utasai, melyik ország-

ból kerültek, hol az ország melyik részén buktak alá, és élnek-e még, vagy pedig szörnyet haltak az alá-zuhanáskor.

A helyzet a legutóbbi adatok szerint úgy áll, — hogy a léghajón először is volt kosár. Ezt számtalan szemtanu látta. A kosár azonban az explozió előtt teljesen üres volt, csupán egy homokzsák volt ráerő-sítve. Az is meglelt még állapítva, hogy a léghajó utja északnyugatról vezetett Bősziormény határába.

Az a hír még mindig erősen tartja magát, hogy Hajduszentgyörgy határában látták, hogy a léghajó-kosárból két egyenruhás és egy polgári öltözékű férfi, midőn a ballon hirtelen szél áramlattól féloldalt for-dult — bukkott ki.

Két szentgyörgyi parasztember pénteken, a kora reggeli órákban látta, hogy a léghajó fejként fölött a földszinétől csak igen alacsonyan, alig 30—50 méternyire elsuhan, utána is néztek és a nagy messze-ségben úgy vették észre, hogy a léghajóból csillogó egyenruhájú emberek esnek ki.

Hogyan ekkor mily messzire jár-hatott fölük a léghajó, azt nem tudják megmondani, csupán annyit állítanak, hogy nagyon messzire járhatott a léggömb akkorra már, mert az alázuhanó emberek csak igen kicsinyeknek látszottak.

A nap fényében nagyon csillo-gott rajtuk valami, ebből a körülményből következtettek arra, hogy katonai tisztok lehettek a bátor lég-hajósok.

Az állítólagos holttestek fel-találására felkutatták az egész kör-nyéket, azonban nem találtak sem-mit, aminek ellenkezője annál in-kább lehetetlen volt, mert a határt mindenütt lábön álló buza vetések borítják.

Ez igen megnehezítette a kuta-tást. Nem lehetetlen, hogy majd az aratáskor felderül az egész dolog és ha a holttesteket nem is találják meg, legalább is találnak valamit, ami a léghajó eredetére vonatkozó-lag biztos felvilágosítást nyújt.

A helyszínére kiküldött tudósi-tónk különben a később felmerült tárgykörülményekről a következőket jelenti:

A sebesültek vallomása.

A bősziorményi rendőralkapitány vasár-nap délelőtt folytatta a léghajó áldozatainak, a sebesülteknek kihallgatását. A se-besültek mindannyian igen egyformán val-lottak és adták elő a szerencsétlenséget.

A vallomások rövid tartalma a kö-vetkező:
Szombaton virradóra Fekete Zsigmond éjszaka 2 órakor vette észre legelőbb a lég-hajót, amint a tanyán leszállt. Nyomban fellármázta a tanya személyzetét.

— Emberek, jöjjenek hamar! valami olyan esoda van itt, amit még sohasem láttak.

A eselések azonnal fel is kelték. Itt következik a szörnyű szerencsétlenségnek tragikus része. Az emberek vasvillát, ást,

kapát ragadva rohantak ki az udvarra és leakarták verni az előtűl, imbolygó lég-hajót.

Fekete Zsigmond azonban értelmes ember volt. Jobban szemügyre vette az éj-szakai tüneményt, rákiáltott eseléseire:

— Ne bántátok, hisz ez léghajó, ha-nem fogjátok meg a köteleket és kössétek a fához.

A eselések megfogadták a szót és egy fa törzséhez kötötték a léghajót. Aztán irást vettek észre rajta, igen kellemetlen szagot éreztek, hogy ennek okát megtudják, vették elő a lámpát, mely a szerencsétlenséget elő-idézte.

Érdekes, hogy mikor legelőbb három ember megfogta a lecsüngő köteleket, a léghajó felkapta őket. A többiek remülten rohantak oda és nagynehezen lefogták.

A léghajó kosárja.

Nagy fontosságu a sebesültek-nek azon vallomása, hogy a léghajó aljára nagy négyszögű faalkotmány, kosár volt erősítve. A kosár egyik oldalán kis ajtó volt, mely nyitva állt. Eppen erről ismertek rá, hogy léghajó a váratlan éjszakai tüne-mény. A léghajó kosaráról egy homokzsák csüngött le, mely finom és igen nagy súlyu homokkal volt tele. Ezt a zsákot a helyszíni szemle alkalmával meg is találták. A kosár teljesen elégett, a léghajó vas, vagy fém alkatrészeit az explozió több százméternyire elvetette. Csiba Sán-dor, az egyik sebesült még azt is valotta, hogy a kosár aljáról egy vasmacska csüngött le, mely vi-szont egy eltörött lánchuzalt tartott. Ebből arra következtettek, hogy a léghajó elszabadult valahonnan s magával rántván azt a láncot, mely a tartó cölöphöz erősítette.

A léghajó felirata.

Már vasárnapi számunkban megirtuk, hogy a léghajón a kö-vetkező felírás volt — Ballon.

Hogy a kötjel előtt mi volt, ez a legfontosabb, mert ezáltal a lég-hajó neve, így könnyen eredete is meg lenne állapítható. Erre nézve Sajtos Imre tett igen érdekes val-lomást. Sajtos ugyanis azt állítja, hogy ő jól látta mi volt léggömbön a felírás. Szerinte a felírás ez volt:

Mannó-Ballon.

Ők azt hitték, hogy valami rossz szellem, pláne, hogy manó — azért akarták leütni. Sajtos György val-lomására azonban nem lehet sokat építeni.

A sebesültek állítása szerint a robbanás ereje oly nagy volt, hogy ők a színhelytől 7—8 méternyire buktak le a földre és égtek össze. A többi részletre a sebesültek nem emlékeznek.

A bősziorményi rendőralkapi-tány, Hibián Károly a sebesültek kihallgatásáról jegyzőkönyvet vett fel és azt a többi iratokkal egye-temben még tegnapi beküldötte a debreceni ügyészségnek.

A világ legjobb arató gépei

gép kezelő kurzus ingyen. Tartalék részekből nagy készlet.

az eredeti amerikai **Johnshon** gépek marokrakó, kévekető, arató gépek, fűkaszálók, rend-gyűjtők kizárólagos gyári taktár RÁHMER SÁNDOR-nál Debrecen, Piac-utca 26. nagytőzsde udvar. Arató

A lótolvaj léghajó.

Az eset tragikomikus részletei közzé tartozik az is, hogy a tanyabeliek ugyanazon éjszaka látták a léghajót. Előbb Fekete birtokával szomszédos tanyára szállott be. Itt a cselédség azt hitte, hogy lótolvajok vannak benne, akik a lovakat akarják elrabolni, azért nyomban vasvillát ragadtak. A léghajó azonban hirtelen felszállt, de azért a ballonban még is kárt tettek. Az egyik cseléd ugyanis vasvillát hajított a magasba a léghajó után, melynek oldalát a villa kihatította.

Három sebesült meghalt.

Az a szomorú jóslás, hogy a sebesültek, tekintve súlyos sérüléseiket aligha lesznek megmenthetők az életnek — vasárnap már be is következett. Megirtuk, hogy leg-súlyosabb sérüléseket maga a gazda, Fekete Zsigmond szenvedett.

A szerencsétlen embert aztán dr. Pápay Bözörményi orvos és dr. Losonczy Álmós vármegyei főorvos a leggondosabb gyógykezelésben részesítették, de azért mégem tudták megmenteni az életnek. Fekete Zsigmond vasárnap reggel rövid, de óriási szenvedés után meghalt óriási kínok közepett. Az utolsó órákban eszméletlen állapotba esett és többé nem is ébred föl.

Halála Bözörményben óriási részvéteket keltett, a városházára nyomban föltűzték a fekete lobogót, minthogy Fekete városi képviselő volt.

Halálát felesége, nagy kiterjedésű rokonsága és három gyermeke siratja. Temetése hétfőn délután öt órakor folyt le a közönség nagy és általános részvéte mellett.

Hétfőn délelőtt gazdáját követte a sirba, a másik sebesült Nagy Zsuzsanna, ki mint cseléd szolgált Feketéknél. A leányt a mellkasa égett össze annyira, hogy életéről már a legelső pillanatban lemondtak az orvosok. Hétfőn délelőtt 10 órakor halt meg a szerencsétlen leány. Holnap temetik.

A többi sebesültek állapota szintén igen válságos.

Katonai léghajó-e?

A léghajó roncsait, a helyszínen talált maradványokat vasárnap több mérnök megtekintette. Mindannyian odanyilatkoztak, hogy a ballon katonai léghajó volt, melyekkel mostanában különösen Németországban kísérleteznek.

Legtöbb valószínűség a mellett szól, hogy a léghajó elszabadult, mit bizonyít az a körülmény is, hogy a léghajó kosár alján levő vasmacsán lánc volt. Ezt a láncot az elszabadulásnál szakította fel a léghajó.

A magdeburgi ballon.

Tegnap éjjel az a hír terjedt el, hogy a léghajó a Németországi Magdeburgból való. Arról azonban nem szól a híradás, hogy tartózkodott-e a léghajóban valaki. A hír valódiságáról azonban meggyőződést nem szerezhettünk. Alighanem ez is csak feltéves.

A harmadik sebesült halála.

Késő éjjel jelentik nekünk Hajdubözörményből, hogy a késő délutáni órákban súlyos égési sebeibe szintén behalt Bálint Mihály gazdasági cseléd.

A többi sebesültek állapota folyton válságosabbra fordul. Sajtos Imre kondás az éjjel rosszul lett, aligha éri meg a reggelt.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ..

Halálos műtét.

Halál születés után.

— június 23.

(Saját tudósítónktól.) Egy szerencsétlen asszony tragikus halála foglalkoztatta tegnap a debreceni ügyészséget, mely a halálesetből kifolyólag vizsgálatot rendelt el.

Burg Sándorné Vendég-utca 18. szám alatt lakó kereskedő felesége ugyanis tegnapelőtt egy fiúgyermeknek adott életet. A születésnél azonban komplikációk állottak be, úgy hogy az anya kezelő orvosa az operatív beavatkozást elkerülhetetlennek tartotta. Az operáció azonban igen szerencsétlenül végződött, úgy hogy az asszony elvérése következtében meghalt.

Az ügyészség elrendelte a hulla lebontását.

A boncolást tegnap hajította végre dr. Láng törvényszéki orvos, ki azonban konstataálta, hogy gondatlanság nem forog fenn. Így az ügyészség az eljárást megszüntette és az eltemetési engedélyt megadta.

— **Személyi hír.** Festetich Gyula gróf főrendiházi tag, cs. és kir. kamarás Debreczenben időzik.

— **A zenede közgyűlése.** A folyó hó 23-án délután 3 órára a zenede helyiségébe összehívott közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt megtartható nem volt. Ezenélfogva a közgyűlés újabb határidejéül f. június hó 26-nak, szerdának d. u. 5 órája azon megjegyzéssel tüztük ki, hogy a köz-zérett tárgysorozat elintézésében az ezen közgyűlésen megjelenő egyleti tagok számra való tekintet nélkül érvényesen fognak határozni.

— **A kishortobágy—csesgei utvonat feljebb helyezése.** A debreceni—agri törvényhatósági közut kishortobágy—csesgei vonalszakaszának feljebbhelyezése céljából e hó 26-án helyszíni tárgyalás lesz Tiszacségen. A tárgyaláson Kovács alispán, Latinovits államépítészti főnök, Dávidházy megyei tb. főjegyző, Fried Leó, továbbá Sátorajuhely városnak, a folyammérnökségnek s a tiszai ármentesítő társulatnak kiküldöttjei vesznek részt.

— **A zenede hangversenyei.** Vasárnap este vizsgálati hangversenyt tartott a zenede, melyen felsőbb osztályú növendékek mutatták be eddigi haladásuk eredményét. A hangversenyt a Hunyadi nyitány nyitotta meg, melyet 8 kezes átiratban Poos Margit, Csáthy Ilona, Knréd Ilona és Hegedűs Alice játszottak szép összjátékban. A vezérszólamot Poos Margit játszotta, aki később Brahms H.-mol Rhapsodiáját és Schumann egy ábrándját adta elő szép billentyűveréssel, fejlett technikával. A többi zongorajátékosok: Kurián Margit, Bacsó Erzsébet és a két vonós: a hegedűtanszakbeli Vadon Géza és a cellista Pattermann Ida a zenedének elsőrendű növendékei. Külön kell megemlékeznünk Kardos Istvánról, aki meglepett bennünket Chopin közismert Cis-moll Impromptujának fejlett értelemre valló, szép interpretálásával. A hangverseny utolsó számát: Lavotta subtilis Legendáját egy zongora-quartett játszotta. Hangverseny után a zenede kiváló növendéke között a tanári kar jutalomdíjakat osztott ki. Hétfőn este zenekari hangversenyt rendezett a zenede a Margit-fürdő nagytermében, sajnos, kisszámú közönség előtt. A szép előadás, a fáradságos munka pedig épen nem érdemelte ezt a megmagyarázhatatlan nemtörődömséget. A zenede zenekara Mozart egy fiatakori művének az Adur symphoniának három első tételét játszotta Fűredi József vezényletével, szépen, lendülettel, különösen annak első tételét. A hangverseny második részét a „Paulus” oratorium egy önálló részletének előadása ké-

pezte, melyet a zenede vegyes énekkara és megerősített zenekara adott elő. Husz karnagy körültekintő vezényletével a hangulatos bevezetés után a váltakozó, karok, kö-zöttük a szóló énekesek: Takács Gabriella, Kőkeri Gusztáv és Boros Lajos recitációi szép összhangban varázsolták elébünk Mendelssón polifonikus zenéjének minden báját, szépségét. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

— **Épül a megyei telefon.** A vármegyei telefon, melynek létesítése elő oly sok akadály gördült, végre épül. A debrecen—balmazújvárosi vonalrész kiépítését a múlt héten kezdte meg a nagyváradi posta- és táviridalgazgatóság, melynek kiküldött mérnöke állandóan felügyel a munkálatokra. A vonalat tervszerint már július havában átadják a forgalomnak.

— **A Petőfi-dalkör évi, rendes közgyűlését** vasárnap folyó hó 30-án délelőtt fél 11 órakor tartja meg a Fűvészkert-utca 2. szám alatt saját egyleti helyiségében. Tárgyak: 1. Évi jelentés az 1906-dik évről. 2. Számadás 1906-ról és költségelő iránzat 1907-re. 3. Elnöki jelentés a dalkörnek 10 éves fennállása és annak a jövő 1908. március 15-ének megünneplése tárgyában. 4. A választmány kiegészítése. A közgyűlés előkészítése alkalmával tartott választmányi ülésen azt is elhatározták, hogy a debreceni csata 58-dik évfordulónapján aug. 2-án a főiskolai nemes tanuló ifjuság és városi közönség által rendezendő hazafias ünnepségekben a dalkör közreműködés által résztvesz s e napon — július 31-iki szomorú napot, Petőfi Sándor elhunásának napját is méltatva, — a Collégium lepcsőházában levő Petőfi-szoborra koszorút helyez. — Ugyanezen napnak estéjén pedig az öreg honvédek, a nemes tanuló ifjuság, a nagyerdei és kerti kintlakó családok, átaljában a dalkör és hazafias nagyközönség bevonásával a nyári vígadó nagy termében ünnepi dalestély rendez a dalkör, melyre a meghívókat július hó második felében küldik szét. — Tervbe van véve, hogy f. évi augusztus 4-én vasárnap a Petőfi dalkör régóta tervezett kirándulóját Balmazújvárosra végrehajtja, a midőn is a derék szomszédos városban táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez, s a tisztajóvedelem egy részét valamely ottani hazafias célra ajánlja fel.

— **Ünnepély a honvéd kaszárnyában** Jól megérdemelt királyi kitüntetésben részesült Kias József törzsrörmester, aki 35 éves büntetésnélküli hű szolgálataiért a koronás ezüst érdemkeresztet kapta. Vasárnap délelőtt teljes katonai pompával történt az érdemkereszt átadása, a teljes tisztikar és legénység jelenlétében. Az udvarban felállított ezred előtt, a távollevő Liszkay ezredes helyett bisteri Gönczy Imre alezredes, ezredparancsnokhelyettes szép beszéd kíséretében, amelyben az ünnepi érdemeit méltatta, mellére tűzte az érdemkeresztet. Az ünnepély után az ezred legénysége diszfelvonulásban haladt el a kitüntett és a tisztikar előtt. Letzter József e nem mindennapi katonai ünnepélyről több pillanatfelvételt készített.

— **Inzultált tanár.** Hódmezővásárhelyről jelentik nekünk: Dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanárt öt érettségít tett diák az utcán megtámadta és inzultálta. A diákok azért inzultálták a tanárt, mert állítólag igazságtalanul bánt velük.

— **Levagták füleit.** Véres verekedés volt vasárnap a vágóhid melletti Kossuth vendéglőben. A verekedés hevében Szabó Gábor parazsgény füleit ellenfelei levágták és azonkívül igen súlyosan elverték. Haldokolva vitték a közkórházba.

— **A munka áldozata.** Megirtuk azt a szerencsétlenséget, mely a Péterfia-utcán szombat délben történt, hol egy építkezési állvány összedült és maga alá temette a rajta lévő munkásokat. Legsúlyosabban

•• Cipő különlegességi raktár ••

Michelstädter
u t ó d a

MANDEL LIPÓT

Debreczen, Piac-utca 40., a Hungáriával szemben.

Tóth József 60 éves kőműves munkás sérült, aki tegnap beleis halt sebeibe. Holnap temetik. A hatósági vizsgálatot folytatják.

— **Jótkony adomány.** Márk Endre, a debreceni—sámsóni vasúttársaság közgyűlésén való megjelenésért kapott 50 korona napidíját a városi szegényalapnak adományozta.

— **Már csak rövid ideig tart a Darvas Ede-féle helyiségben Piac-utcai csődből fenmaradt áruk eladása.** Kaphatók még nagy választékban utazó lüster köpenyek, selyem alsó szoknyák, mosó csipke blouzok, angol zeffir blouzok, gyermekruhák. Az áruk most már becsáron alól lesznek eladva. A berendezésből még eladó három nagy tükör, gáz lüsterrek, zöld posztó függönyök, kirakatlámpák, óégtáblák.

— **Női és férfi Panamakban** speciálta a Nyakkendő király Debreczen, főposta mellett.

Uti készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivi telben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— **Alföldi Károly tánciskolájában** a szüneti tanfolyam június hó 26-án kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben; lakása és tánciskolája Péterfia-utca 2. szám. Telefon 510.

Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát, Kossuth-utca 4. szám alatt.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, június 24. A képviselőház mai ülésének végén Supiló Ferenc a horvátok egyik véresszájú szónoka beszélt. Eleinte magyar nyelven olvasott fel, majd horvátul folytatta beszédét. Supiló Ferenc horvát nyelvű beszéde alatt Vlád Aurél nemzetiségi képviselő, valamint közbeszólt mire Sztérényi József kereskedelmi államtitkár ezt mondta:

— Ostoba beszéd!

Elnök ezen kifejezéseért Sztérényi államtitkárt rendutasította. Supiló befejezve beszédét határozati javaslatot nyújtott be, melyben a törvényjavaslat elutasítását kéri. Az ülés ezzel véget ért.

A horvát obstrukció.

Budapest, június 24. A képviselőházban elterjedt kinek szerint a horvát ügyben döntő fordulat állott be. E hírek szerint, ha a horvátok okatlan obstrukciójukkal fel nem hagynak, a kormány csütörtökön feloszlatja a horvát tartományülést.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, június 24. A függetlenségi párt ma esti értekezletén Thaly Kálmán és Nagy József képviselők meginterpellálták Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a horvát ügy békés elintézése tárgyában Kossuth Ferenc kijelenti, hogy szerinte a békés megoldás lehetetlen. Drahobeczky Gyula körösi püspök béketárgyalásai is meddők maradtak. Különben a horvátok heccelődni látszanak s obstrukciójukat nem lehet komolyan venni Ezután Batthyány Tivadar gróf, a vasutasok fizetésrendezésének életbeléptetéséről interpellált Kossuthhoz. Kossuth azt felelte, hogy a fizetésjavítás június elsejétől visszamenőleg lesz folyósítva.

A zirci mandátum.

Budapest, június 24. A zirci választás körül felmerült visszaéléseket megvizsgáló bizottság előtt Gaál András képviselő kijelentette, hogy ő mindössze egyszer volt

Zircen s hogy ő senkitől pénzt nem kapott, sőt a választási aktusnál részt sem vett.

Schönberger báróné ügye.

Bécs, június 24. A szomszédos Baadenben tartózkodik jelenleg Schönberger báróné Wallerstein Róza, aki magántitkárával, Walla Ernővel elhatározta, hogy ügyéről röpiratot adnak ki, melyet 40,000 példányban fognak szétosztani.

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, június 24. A Maniu Gyula képviselő által kért és Vajda Sándor mentelmi ügyében megindult vizsgálat folyamán, a mentelmi bizottság mai ülésén Justh Gyula házelnök és Leszkay háznagy kijelentették, hogy szerintük a képviselők nem akarták Vajdát insultálni, csak a teremből eltávolítani. Hentaller Lajos képviselő kijelentette, hogy ő nagy felháborodásában tényleg insultálni akarta Vajdát.

A kvóta-bizottság.

Budapest, június 24. A kvóta-bizottság ma délután megalakult. Elnök Széll Kálmán lett, míg előadónak Földes Bélát választották meg.

Véres karpárba.

Komárom, június 24. Fekete volt komáromi képviselő egy politikai összehúzózkodás miatt karpárba vitt Ranya Vilmos földbirtokossal. Fekete súlyosan megsebesült.

„IKSIA GYÖNGYE“

teljesen elüt az arc és kézapoló szerektől, eddigi összesben fokozott mértékben nyújtja azok előnyeit anélkül hogy azok kellemetlen sajátságai is bírna. Azonkívül nem ragadós, nem ziros és a bőrről hamar elpárolog

Iksia gyöngye

néhányszori használat után fehériti és finomítja a bőrt annak bársónysímaságot kölcsönöz, azonkívül legjobb szereplő, májfoltok, pattanások, mittesszerek és a bőr minden bántalmait ellen 1 üveg ára 1 és 2 korona.

— A szer ártalmatlanságáért szavatolunk. —

Iksia szappan 1 kor. Iksia puder 1 kor. 50 fil.

BEAUFORT & Cie PARIS, 113. Rue Amelot.

DEBRECZENBEN kapható:

Tóth Béla és Grosz Nagy Ferencz gyógyszerészek, Mentze Henrik, Ott Károly, Hajdu József, Reiner Mór divatáruház, Nagy András kesztyűs, Rác Herman és Jóna és Jóna drügoériákban. 511

NYILT-TÉR.

Erovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Elismerő nyilatkozat!

Alulírott ezennel elismerem és kinyilatkoztatom, hogy Klár Andor ur bankirodája (Miklós-utca 23. sz.) részemre 15,000 korona legelőnyösebb törlesztéses kölcsönt szerzett és ezen

kölcsön megszerzése körül minden irányban érdekeimet különösen szem előtt tartva, annyira legteljesebb megelégedésemre járt el, hogy ezen irodát mindenkinek, aki kölcsönt óhajt felvenni, legmelegebben ajánlhatom.

Debrecen, 1907 június hó 15.

Mátéh Gyula.

Törvénytörvények.

§ Szüts Miklós Szoboszlón. Szüts Miklós dr. törvénytörvényi elnök három napon át Szoboszlón időzött, hol a kir. járásbírói ügykezelést vizsgálta felül. Az elnök a tanúsított rend felett elismerését fejezte ki.

§ Lengyel Imre nyugalmában. Lengyel Imre táblabíró, a hajdusoboszlói kir. járásbírósnak husz év óra vezető bírja nyugdíjaztatása iránti kérvényt nyújtott be az igazságügyi miniszterh r. Lengyel, ki megyei törvényhatóságunk életében az örök agitációt képviseli, harminc évet töltött az igazságügy szolgálatában.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Pályázat.

A siketnémák helybeli intézetében az élelmezői állás megüresedett. Az ujonnan alkalmazandó élelmező a saját maga és a gondjaira bizott siketnémák számára lakást s minden egyes növendék után havonként 20 K 60 f. élelmezési díjat kap. A növendékek lakásának fűtésére és világítására az intézet az anyagot megadja. Köteles az élelmező a növendékek élelmezésén és gondozásán kívül az intézet szolgálai teendőit is ellátni, melyért azonban havonként külön 50 korona fizetést kap. Pályázhatuak feddhetlen előéletű, szelid lelkű családos emberek. Jelenkezni lehet naponként délután 3–5 órák között az intézet igazgatójánál (Csapó-u. 35.) hol bővebb felvilágosítás is nyerhető. Az állás július 1-én elfoglalandó. 567.

DEBRECENNEL HATÁROS

80 magyar hold kiterjedésű tanyai birtok a sámsóni kisvasút mentén a DOMBOS-tanyai állomástól 2 kilométernyire, egy tagban, esetleg parcellázva igen kedvező árban és fizetési feltételek mellett eladó.

A birtok fele része homok, fele pedig jó minőségű aljas-föld és kitűnő kaszáló.

A vételhez kevés pénz szükséges-geltetik, venni szándékozók jelenkezzenek

Klár Andor

bankirodája DEBRECZEN,

Miklós-utca 23. sz. — Telefon 44.

Ugyanott kedvező kölcsönök folyósítatnak.

Még csak rövid ideig! Olcsóbb helyekkel!

500 izzó fény, 1000 kényelmes ülőhely, 10 tvlámpa.

A világ legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalata.

Narten-féle bioskop

THE ROYAL BIO.

Debreczenben a szénvásártéren felépített óriási pavilonban. Szemléltetések előadásokat tart minden másnap műsorváltozással. Kezdődik: Vasárnap- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor, Hétköznap 7 és 9 órakor.

Aparatusom Szt.-Luisban a Grand-Prixsel lett kitüntetve, mert a képeket árnyalat és rezgés nélkül mutatja s így Európa legnagyobb városainak elismerését nyerte el, sőt utóbb ezen körülmény folytán 8 hónapig működhettem Budapesten.

M Ű S O R:

Június 25.

- Orosz katonaság megérkezése Irkutskban.
- Koreai kivégzése.
- Két csavargó.
- Az áruló fényképlemez.
- Plasztikus táncok (színezett).
- Józsefet eladják testvérei.
- Megbűntetett háládatlanság.
- Alfonz spanyol király esküvője.
- A csodaalbum (színezett)
- A titkos rendőr.
- A lakó bosszúja.
- Couiriéresi bányaszerencsétlenség.
- Szerenád a holdnál.
- Orla idomított kutyáival.
- Paraszt a fővárosban.
- Lehetetlen fürdés.
- A galambtündér (színezett).
- Házassági hűtlenség.
- Hajsza a rendőrség által.

Az esteli előadásokon egy elsőrangú zenekar fog játszani. Előadásainkat mindenféle kedvezőtlen időszakban is megtartjuk.

Helyárak:

Páholyülés 5 személyre 1 kor. — Számozott I-ső hely 80 kor., II-ik hely 50 fillér, III-ik hely 30 fillér. — Iskolás gyermekek I-ső és II-ik helyen félhellyárakat fizetnek.

A számozott helyekre jegyek kaphatók egész nap a kinematográfnál. — Műsorváltoztatás fenntartva.

Kiváló tisztelettel

506

Narten György

magánmérnök, tulajdonos.

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul újonnan behuzatjuk

Jó és olcsó föld kevés pénzzel vásárolható!

Parcellázás!

Nyirábrány állomástól 40 percznyi távolságra BAGAMÉR nagyközséggel határos 108 kishold kitünő minőségű fekete homok szántóföld 3—5 és 10 holdas darabokban eladóvá tétetik. Venni szándékozók forduljanak

Klár Andor bankirodájához

Debreczen, Miklós-utca 23. szám. Telefon 445.

Vételár és fizetési feltételek legkedvezőbben Megállapodás szerint.

VÁSZON ÁRU

fehémneműk, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos osinvtok, damaszt étkező- és aszúr kávésterítők, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendők, és nankingok, valamint kész női fehémneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

ői ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai képfestő vízók, cosmanosi savannak, Judish foulard, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyszatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

832—1907. P.

Hirdetmény.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület 1907 május 28 és következő napjain tartott közgyűléséből ideiglenesen szám nélkül kiadott határozat szerint az egyházi új törvényeknek 1907 aug. hó 1-ső napján életbeléptetése elrendeltetett és felhivattak az egyházközösségek, hogy

1. A presbyteriumba az I. t.-cz. 27 §-a a) pontja alapján választandó presbyterek megválasztása, valamint a törvény szerint a presbyteriumnak új alkotó tagjait képező egyházi tisztviselők behívása iránt oly időben gondoskodjanak, hogy az új tagok helyüket 1907 aug. 1-én elfoglalhassák.

Ott hol az I. t.-cz. 27. §. b) pontja szerint választott presbyterek száma változás alá esik: ezen számnak az I. t.-cz. 28. §-a értelmében megállapítása után az összes választott presbyterek megbízatása megszűnik. Az új választás iránt a presbyterium haladéktalanul intézkedik.

Az egyházkerület e határozata folytán a presbyterium a választóképes egyháztagok névjegyzékének elkészítését elrendelte, református egyházközösségünk egyházi tartozásaiakkal hátralékos tagjait pedig felhívja, hogy szavazati joguk gyakorolhatása érdekében hátralékaikat a városi adószedő pénztárnál haladéktalanul, de legkésőbb folyó június hó 29-ig fizessék be.

Kelt Debreczenben a ref. egyház presbyteriumának 1907. évi június hó 16-án tartott gyűléséből.

Könyves Tóth Kálmán
lelkészelnök.

Vecsey Imre
h. főgondnok.

Somogyi Pál
főjegyző.

588

Elsőrangú fekete föld!

150 kishold, közvetlenül az Érselindi állomás mellett, tanyaépületekkel, — 1100 öles holdanként 300 forintjával egy tagban vagy parcellázva eladó igen kedvező fizetési feltételekkel. Venni szándékozók forduljanak

KLÁR ANDOR

bankirodájához,

Debreczen, Miklós-utca 23. sz.

Telefon 445. sz. 565

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldszik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Villamos világítás,

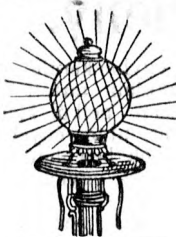
villámhárítók, villamos házi csengők, házi- és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 128

FÖLDEVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat“ Kossuth-utca 1

Tanulók felvétetnek.

Egy jó kerékpár azonnal eladó. Piac-utca 19. az üzletben.

Új elektrotechnikai vállalat.

világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legújtanysabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER elektro technikai vállalatánál Debreczen Piac-u. 47. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. 470

Telefon szám 339.

! 14—16 éves !

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Köszvény!

ellen szorított több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelő betegeknek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 85 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű, angol ruha-vászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosószékely férfiruhaszövet

Óriási szőnyegraktár.

536

Csőd alatti kiárulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég csőd tömegéhez leltározott vasárunk július hó 1-ig tartó kiárulás alatt jóval a becsáron alól nagyban és kicsinyben is eladatnak. A szezon multa cikkek beszerzési áron alul is elárusítottak.

A tömeggondnok.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarussai ellen jobb minden hirdett svindlinél az általánosan ismert „CASTILLIO FENYŐSZIRUP”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „GUAJACOLIN” pirulák 1 doboz 4 korona. „SYR HYPOPHOSP Co. KUN”, vérszegények, sápkórosnőknek, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesoványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizáló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fillér.

Kun István, gyógyszerész Hajduszovátton.

„Laboratoire cosmetique Matilde”. (Alapított a hasonló névű párisi laboratórium mintájára 1895-ben, Budapesten.) 529

Helyben kapható: Tóth Béla, Muraközi László, Mihalovits Jenő, Steiner, Kovács, Radákovics és Koczián Dezső gyógyszerészeknél és a droguériákban,

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

47 kiló volt

Gera Arita. Dvuloszánkai ur, aki a tüdővérszélből ennyire kigyógyult a Castillio fenyősziruptól és meghízott a Hypophosphát-szörpötől. 120 kiló lett.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerész tárában Debreczenben.

László Zsigmond állatorvosi rendelőirodája

nagy és kis állatok részére.

Fogatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojszereket, heréléseket, tu-
berkulinozasi eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiókat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.